

7 op de 10 mannen vinden dat zij elkaar vaker moeten aanspreken op seksueel grensoverschrijdend gedrag naar vrouwen

Den Haag, 4 november 2025 - De gebeurtenissen rondom de veiligheid van vrouwen in de afgelopen maanden hebben veel losgemaakt. Ook bij mannen. Nieuw onderzoek van Ipsos I&O laat zien dat één op de vier mannen vaker is gaan nadenken over hun eigen gedrag of dat van mannen om hen heen. Ook vindt 70 procent dat ze elkaar in het algemeen vaker moeten aanspreken op seksueel grensoverschrijdend gedrag, zoals ongepaste opmerkingen, appjes of gebaren over of richting vrouwen. Toch speelt twijfel ook een rol. Om mannen te motiveren om elkaar aan te spreken, start de Rijksoverheid vandaag de campagne 'Man, zeg er wat van!'.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld komen overal voor: in het uitgaansleven, op het werk, in de sport, thuis en op straat. In de meerderheid van de gevallen is de pleger een man, ook als het slachtoffer een man is (CBS, 2025). Mannen kunnen een belangrijke rol spelen in het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag door elkaar aan te spreken op hun gedrag.

Nieuw onderzoek laat zien dat die bereidheid er is. Van de mannen die ongepast gedrag van een man in hun eigen sociale kring hebben meegemaakt, wilden ruim zes op de tien (63%) hier iets van zeggen. Toch deden ze dit uiteindelijk niet. In de meeste gevallen was dat omdat ze twijfelden of het gedrag erg genoeg was (51%), omdat ze niet goed wisten wat ze konden zeggen (37%) of omdat ze de sfeer in de groep niet wilden verpesten (30%). Dit terwijl de meeste mannen (72 tot 78%) het geen probleem vinden als vrienden of collega's hen zouden aanspreken op hun gedrag.

Koen Becking, staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en verantwoordelijk voor emancipatie: *"Steeds meer mannen realiseren zich dat het voor meisjes en vrouwen niet vanzelfsprekend is om je overal veilig en op je gemak te voelen. Wat kunnen wij, mannen, doen om eraan bij te dragen dat iedereen zich veilig voelt? Dat begint bij bewustwording en elkaar aanspreken. Bijvoorbeeld als een vriend, collega of sportteamgenoot een opmerking of grap maakt die te ver gaat. Spreek hem erop aan, praat erover, juist als vrienden onder elkaar."*

Mariëtte Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld: *"We hebben heel lang gedacht dat seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld een vrouwenprobleem is. Het is goed om te zien dat de recente gebeurtenissen rondom de veiligheid van vrouwen ook mannen aan het denken hebben gezet en dat een aantal van hen zich ook publiekelijk uitspreekt. Het is immers een probleem van ons allemaal. In onze samenleving heerst een cultuur waarin vrouwenonvriendelijk gedrag genormaliseerd wordt. Die ingesleten patronen moeten we bespreekbaar maken, in onze eigen sociale kring. Alleen met elkaar kunnen we ze doorbreken."*

Uit het onderzoek blijkt dat bijna de helft (48%) van de mannen eerder iets zou zeggen als anderen in de groep hem zouden bijvallen. Met de campagne 'Man, zeg er wat van!' wil de Rijksoverheid mannen motiveren om elkaar aan te spreken op seksueel grensoverschrijdend gedrag richting vrouwen. Of dit nu vrienden zijn, collega's of sportteamgenoten. De campagne laat zien hoe je dit op een laagdrempelige manier kunt doen, zonder de sfeer in de groep te bederven of je plek in de groep te verliezen. Vind jij dat een opmerking of grap niet kan? Twijfel niet langer, en zeg er wat van.

Jörgen Raymann spreekt zich al regelmatig uit in zijn vriendengroep en zegt hierover: *"Ik denk dat mannen het eerder onderling van elkaar aannemen. Dat merk ik ook in mijn vriendenkring. Als ik een bepaalde opmerking maak 'Hey guys, zo gaan we niet met elkaar om of dit kan echt niet', zijn er altijd een paar die zeggen 'daar hebben we hem weer'. Maar er is ook een heel groot gedeelte dat meegaat. Ik blijf het gewoon doen, want als wij bepaald gedrag niet de-normaliseren, dan verandert het niet."*

Over de campagne

De campagne 'Man, zeg er wat van!' is vanaf 4 november onder andere te zien op televisie, in de bioscoop, online en in de horeca. Het is de derde publiekscampagne vanuit het Nationaal Actieprogramma Aanpak Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag en Seksueel Geweld, in samenwerking met onafhankelijk

Regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld Mariëtte Hamer. Het actieprogramma is gestart in januari 2023 en is een samenwerking tussen het ministerie van OCW, het ministerie van SZW, het ministerie van VWS en het ministerie van J&V. Het doel van het actieprogramma is om seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld tegen te gaan en te voorkomen. Meer informatie en eerdere campagnes vind je op: metelkaartrekkenwedegrens.nl

Belangrijkste resultaten uit het onderzoek

- 70% vindt dat mannen elkaar vaker moeten aanspreken op ongepaste seksueel getinte opmerkingen of gebaren naar of over vrouwen. Een grote groep wijst ook naar mannelijke collega's (35%) en mannelijke vrienden (33%).
- Eén op de vier mannen is door de ernstige gebeurtenissen in de afgelopen maanden rondom de veiligheid van vrouwen:
 - Vaker gaan nadenken of hijzelf seksueel grensoverschrijdend gedrag vertoont (27%).
 - Vaker gaan nadenken of de mannen om hem heen seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen (28%).
- Eén op de drie mannen is door de ernstige gebeurtenissen in de afgelopen maanden rondom de veiligheid van vrouwen het maken van ongepaste seksueel getinte opmerkingen/gebaren naar/over vrouwen een groter probleem gaan vinden.
- Van de mannen die ongepast gedrag van een man in hun omgeving hebben meegemaakt, wilden zes op de tien (63%) hier eigenlijk iets van zeggen. Maar deden dit uiteindelijk niet. In de meeste gevallen was dat, omdat ze twijfelden of het gedrag erg genoeg was (51%), of omdat ze niet goed wisten wat ze konden zeggen (37%) of de sfeer in de groep niet wilden verpesten (30%).
- De meeste mannen (72% tot 78%) vinden het geen probleem als vrienden, collega's of sportmaatjes hen aanspreken op hun gedrag. Toch zegt maar een kwart (24%) dat andere mannen in hun sociale kring hier ook positief op reageren.
- Bijna de helft (48%) van de mannen zou eerder iets zeggen van ongepaste seksueel getinte opmerkingen of gebaren naar of over vrouwen, als anderen in de groep hem zouden bijvallen.
- Bij de helft (50%) van de mannen praten vrienden weleens op een seksueel grensoverschrijdende manier over vrouwen. Toch denkt slechts één op de vijf dat vrouwen uit hun directe omgeving weleens te maken krijgt met seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- 77% van de mannen vindt het vervelend als mannen seksueel grensoverschrijdende opmerkingen of gebaren maken over hun zus, moeder of vriendin.
- Een kwart van de mannen (23%) weet niet zeker hoe eigen opmerkingen of grappen overkomen op een vrouw.
- 61% van de mannen vindt dat grappen niet ten koste moeten gaan van een vrouw
- 79% van de mannen vindt dat alles wat je niet wilt dat tegen je moeder of zusje wordt gezegd, je zelf ook niet zegt tegen een andere vrouw.